

# HAJDU-NÁNÁSI LAPOK

Vegyes tartalmu hetilap. — Megjelenik minden vasárnap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:  
Egész évre 4 frt, félévre 2 frt, negyedévre 1 frt.  
Egyes szám ára 8 kr.

Felelős szerkesztő  
**Kolosváry Aladár.**  
Szerkesztőtársak: **Tóth Mihály** és **Dobrossy I.**

Szerkesztőség és kiadóhivatal: H.-Nánás,  
hova a lap szellemi és anyagi részét illető  
küldemények intézendők.

## Városaink vízvezetékai\*)

Irta: **Barcza Károly.**

Hazai városainkban a közegészség javítására szükséges intézmények körül most mutatkozik az első ébredés és ezen törekvés annál melegebben üdvözölhető, mert népmozgalmi statisztikánk azt bizonyítja, hogy nem tekintve a kisdedek halálozását, a városokban a legnagyobb a halálozási szám. Természetes következménye ez a sűrűbb lakosság mellett könnyebben történő fertőzésnek, mely a városok levegőjét, vizét és talaját megrontja.

Nem szükséges közelebbi fejtegetésbe bocsájtkozni, hogy a közegészség szempontjából a városi ivóvíz, levegő vagy beszennyezett talaj közül melyik a legfőbb tényező, mert technikai szempontból minden esetben az ivóvíz javítása, azaz a városoknak vízvezetékkel való ellátása az első lépés, e nélkül a lakások belső tisztántartása és a városok kellő csatornázása nem érhető el.

De a városi lakosságnak tényleg az ivóvíz javításhoz van a legtöbb érzelme; a mint bebizonyítva látja, hogy a kutak egészségtelen vizet szolgáltatnak és a vízvezeték költségei nem lesznek elviselhetetlenek, szívesen hoz-

zájárul a művek létesítéséhez. Legtöbbször a kutvizek elemzésének, — meg a regále-megváltásnak, — lehet köszönni, hogy hamarosan számos hazai városban indult meg mozgalom vízvezeték létesíteni. S ha még tényleg kevés kiépített vízvezetékéről beszélhetünk, annak egyedüli oka, hogy ily művek előtanulmánya és tervezése rendszeren hosszabb időt kíván.

Legfőbb kérdés minden városi vízvezetékén a kellő, jó és elegendő mennyiségű víz beszerzése. Hazánk geológiai fekvése mellett a vízkérdés közel sem oly egyöntetű, mint például Poroszországban, hol általános a szűrt folyóvízzel való ellátás. Nálunk majdnem minden városban az eltérő geológiai és vízrajzi viszonyok szerint, különböző vízbeszerzést kell célba venni, a forrásvizektől, a mély ártézi kutakig, a hegyi pataktól a szűrt folyóvizig és így különösen technikai tekintetben igen érdekes művek fognak létesülni.

Az eddigi tapasztalatok szerint, a fővárosi vízművet nem tekintve, ritka eset, hogy a városoknak többféle vízbeszerzés közül kelljen választaniok, többnyire olyan a helyzet, hogy józanul csak egy biztos vízbeszerző hely mellett lehet állást foglalni. És ez a városokra nézve annál jobb, mert a többféle vízbeszerző hely mellett pártokra szakadna a lakosság és a mű kivitele hosszabb halasztást szenvedne.

A már előkészített vízvezeték

tervekben leginkább a talajvízzel való ellátás jut érvényre, mért kevés oly városunk van, a hol elég bő forrás vagy tiszta hegyi patak állna rendelkezésre. S míg régebben a mélyen fekvő talajvizek összegyűjtése alig volt lehetséges, addig ma már az ily esetek vascsőkutakkal aránylag elég olcsón megoldhatók. Sőt a vascsőkutaknak az ártézi vizek felhasználásában nevezetes szerep fog jutni az alföldi városok vízvezetékében.

Az ártézi és talajvizek bakteriológiai tekintetben rendszeren megfelelnek a jó ivóvízhez kötött feltételeknek, de igen gyakran tartalmaznak kémiai anyagokat; így gyakori kísérője a talajvizeknek a vas, és bár ez az egészségre éppen nem káros, kedvezőtlen eredménnyel jár a felhasználásuk. Ugyanis a vasas vizekben fejlődni szeret az algák egy faja, az u. n. Chrenotrix polyspora, és oly mértékben képes a csőhálózatokat beszennyezni, hogy a szolgáltatott víz egészen za városlesz és undorítóvá válik.

De a kémia megmutatta az eljárást, melylyel ily vizek teljesen használhatóvá tehetők, ha belőlük a vasszennyező anyagokat hozzákeverésével, szellőztetéssel és szűréssel kivonják, mint ez pl. az Anderson-féle szerkezetekkel történik. Szokott még a talajvizekben egy kis kénhidrogén is lenni, de az kellő szellőztetéssel kivonható a vízből.

Nem lesz talán érdektelen a ha-

\*) Az »Egészség« című közhasznú folyóirathoz vosszük át ezen közleményt, amely kétségtelenül érdekli H.-Nánást is, miután valószínűleg már a közel jövőben nálunk is komolyan napirendre kerül a szivattyus kutaknak furott kutakkal leendő felcserélése.

## TÁRCZA.

### Csendes est van . . .

Csendes est van, sűt a méla holdvilág,  
Busan rezg át kis szobámnak ablakán,  
Zizeg a lomb, s azt sutogja csendesen. . .  
»Beh szomorú ez az élet énnekem!«

Vándor darvak hasítják át a léget  
Gondolatom velők messze eltéved,  
Felsőhajtok. . . mily pusztá az életem!  
A mióta elhagytál szép kedvesem!

Csendes a táj, fényes csillagok égnek  
Magas boltján a nefelejts kék égnek,  
Mit ér nekem a csillagos éjszaka. . .  
Ha letünél »bóldogságom csillaga.«

A távolból furulyaszó hallatszik,  
Minden hangja, bus szivemben viszhangzik,  
Kis furulya egyre csak azt zokogja.  
»Csillag nélkül oly sötét az éjszaka!«

D. I.

## ÖRÖK TŰZ.

(Elbeszélés.)

Irta: **PAPP MIKLÓS.**

(Folytatás.)

Pedig hej, dehogyan nem hallotta, az a baj, hogy nagyon is megértette. Tudta, hogy hibás, megérdemli a piron szót s éppen azért hallgatott. Csak annyit gondolt magában, hogy: »Bizony, ha tudná a nagyságos uram, a mit nem tud, nem engem szidna, hanem azt az aranyos lányát, ő az hibás, nem én!«

Erre az öreg hirtelen megsarkantyuzta lovát és sebes ügetésben előre haladt. Futtában csak annyit kiáltott vissza, hogy: »Pista vigyáz Erzsikére, szép csendesen menjetek haza, nekem egy kis dolgom lessz a majorságban!«

Ott hagyta őket, a lányát meg az inast!

Ott merte hagyni az egyetlen szeme fényét, mindenét az inasára! . . . Bizott benne, mert ismerte, tudta hogy becsületes, hűséges fiú; rá merte bízni, mert úgy

tekintette, mint a saját gyermekét.

Ez az első egyetlen eset, hogy annyi hosszú idő óta egyedül van Pista titkos szerelme tárgyával, élete megrontójával, a kit ő annyira imád, hogy jövőjét feláldozta érte, csak hogy láthassa szép kék szemeit, rózsánál pirosabb hófehér arcát. Érezte, hogy ez az óra végzetessé válhatik reá nézve, mert nem sejtett magában elég erőt arra, hogy vissza tartsa keblében azokat a kitörni akaró érzelmeket, a melyeket olyan régóta tart lenyűgözve.

Tudta, hogy a lappangó tűz, ha lassan felemésztette a rárakott avart, fel szokott lobbanni, s dühében határt nem ismerve éget gyújt mindent, mi útjába akad. De mindegy, történnék vele bármi, nem bánja ő már, hiszen úgy régen felébredt már a rideg valóra a forró szív alkota tündér világból, hadd lássa még jobban, milyen ez a sivár élet!

»Igazán Pista, szólott a lány szánakozó hangon, miért mindig olyan szomorú, legyen

zai városaink vízvezetékein tervbe vett vízbeszerző módokat felsorolni; természetesen csak azokról lehet szó, a hol a vízvezeték előtanulmányát már megtették, avagy megindították.

Talajvizet szállít a már több éven át használatban levő győri vízvezeték, sőt vizének szaporítására már egy 170 méter mély ártézi kutat is fúrtak. Képzés alatt áll a soproni vízmű és előkészítés alatt van talajvízzel való ellátással a nagyváradi, kolozsvári, aradi, sátoralja-ujhelyi és segesvári vízvezeték.

Az eddigi tervbe vett vízvezetési művekre nézve csak két város van oly szerencsés helyzetben, hogy közvetlen közelében bő forrásvízzel rendelkezék, ilyen Pécs és Fiume. Mindkét város forrása mészhegységből tör elő és rendes körülmények között tiszta vizet szolgáltat, de erősebb csapadék után kissé megzavarodik a víz és akkor a baktérium-tartalmuk rendszeresen megszorodik.

Hátra van még, hogy oly városokról emlékezzünk meg, melyek hegyi patakból fogják vizüket nyerni: ilyen Brassó, Nagy-Szeben, Nagy-Bánya és Eperjes.

Második fontos tényező a városi vízvezetéseken a fejenkénti vízfogyasztás megállapítása. A vízfogyasztás nagysága egyenesen a lakosság intelligenciájától függ és csak kisebb mértékben befolyásolhatja azt a város klímája.

A németországi vízfogyasztási statisztika legutóbb is 100 litert mutatott ki fejenként és naponként, de hazai városaink jellege nagyban különbözik a német városokétól, valószínűleg nálunk más lesz a vízfogyasztás, városaink nagy részében csak ép a közép rész városias, a külső részek pedig igen falusiasak. — Pedig előreláthatólag mindkét részben a vízfogyasztás igen nagy eltérést fog felmutatni, mert oly házakban, hol már modern berendezések találhatók (klozet, fürdő, gőz-

lítés), a fogyasztás 2—300 literre is felug, míg a falusias jellegű városrészben elhelyezendő közutakról a fejenkénti fogyasztás alig fog 35—50 litert kitenni.

Legfőképp tehát attól fog egy-egy város vízfogyasztása függeni, hogy mily arányban van a vagyonos lakosság a szegényebbhez. Mégis arra való tekintettel, hogy a legtöbb városban igen sok a szegény lakosság, a 100 litert mi is elfogadhatjuk, legföljebb a nyári meleg időszakra való tekintettel lesz szükséges 50 százalékkal emelni a vízszolgáltató képességét, mert ilyenkor nemcsak a háztartások fogyasztanak jóval többet a rendesnél, hanem az utcák és kertek öntözésére is sok vizet használnak el.

Majd ha a jelenleg tervbe vett vízvezetékek 8—10 éven át használatban lesznek, szükséges lesz nálunk is a vízfogyasztást megállapítani.

A vízbeszerző helyek ismertetésében közölt felsorolásból látható, hogy hazai városainknak vízvezetékkel való ellátása terén határozottan élénk mozgalom indult meg, és ha hozzá számítjuk a már kiépült városi vízműveket, rövid idő alatt 17 városnak lesz vízműve, mely városokban együttvéve egy millió embernél több lakik.

Annál melegebben üdvözölhető e mozgalom, mert a vízvezetékkel ellátott városok egységes csatornázása elodázhatatlan további lépés lesz. A megszorodott házi vizek célirányos elvezetése meg fogja adni az előfeltételeket arra, hogy a közegészség emelésére szolgáló csatornázások keresztülvihetők lesznek.

De már e téren is mutatkozik az érdeklődés, mert az utóbbi években 7 hazai város indította meg tárgyalásait az általános csatornázás kivitelezésében. Ennek közelebbi ismertetését más cikkely keretében óhajtom megtenni.

## A filoxera és az ellene való védekezés.

Irta: Süttö Imre, ev. ref. tanító.

A filoxera vastatrix, vagy magyarul szőlőtetű eredeti hona Amerika, ott élt ősidőktől fogva az amerikai Vitis labrusca családhoz tartozó szőlőfajok gyökerein. Midőn Amerikát az európai népek uralmuk alá hajtották, már ott találták ez ősi szőlőfajokat, de nem gondolták azt, minő veszedelmes ellenség élődik azokon. Az ősi amerikai szőlőfajok általában silány gyümölcsel, vagy kiálhatatlan büzös szagu bogyókkal bírtak, azért az élelmes hódítók már korán átplantáltak magukkal az idevaló európai, jó bort adó Vitis vinifera szőlőfajokat; ezek azonban az új hazában nem lettek otthon, mert a filoxerától idejekorán kipusztultak. A kísérlettevők a rossz eredményt látták, de nem tudták el sem gondolni, hogy tulajdonképen mi lehet ennek a valódi oka, utóljára is megelégedtek azzal, miszerint kimondták, hogy az európai fajok Amerikában nem kultiválhatók. A filoxera vastatrixt csak az újabb időben kezdték megismerni, akkor sem az eredeti honában, hanem itt az Ó-világrészben. A nyughatatlan vérű francziák voltak legelőször azok, kik legelőbb megismerkedtek ezen veszedelmes élősdivel, még pedig oly módon, hogy nem elégedvén meg az ő világhírű Carbenet frank, sauvignon, semilion merlott stb. fajaikkal, a világ összes szőlőfajáival kísérletet tettek, így jutottak aztán el az ősi amerikai vitis labrusca fajok európai földre, de átjutottak velök együtt az idegen élősdiek is, a melyek aztán itt a sokkal izletesebb gyengébb sejtiszövetű európai vitis vinifera tőkéken második hazájok: tlelek. Mindössze 27 éve annak, hogy a filoxera fellépte 1865-ben konstataáltott Franciaország déli részén Pujant-bau és valóban megdömbentő, hogy e rövid idő elegendő volt arra, hogy az egész Európa szőlészetét megfertőztesse, mert ma már alig van Európának olyan része, a hol e veszedelmes élősdibe ne fészkelte volna magát, sőt áterjedt az Afrikában Algirra a Joremény-fokra, áterjedt még a legújabb

vig, mint én, lássa én milyen vidám vagyok! Higgye meg úgy sajnálom magat. Istenem be halavány, talán beteg? Mondja no mondja édes Pista, mi a baj, talán segíthetek rajta? Hiszen mi úgy szeretjük magat, én is nagyon szeretem. No mondja Pista! Szegény fiu, nem tudott szólni. De ugyan mit is szólhatott ezekre a szavakra? Csak lesütötte bádgyadt, kiéget szemeit, majd meg felvetette a leány arcára. Remegő kezei önkénytelenül oda kaptak ahhoz a fajó szívéhez s kebléből egy fájdalom terhes sohaja szállt el két könnyesepp kíséretében, melyek nagy lelki szenvedést tükröző arcán peregtek alá.

A leány, ki előbb mereven ráfüggesztette szemeit, hirtelen oda dobta neki lova zabláját, s játszi könnyedséggel leugorva a nyeregből, mosolyogva futott az úfőlen a vén fák árnyékában buján tenyésző ibolya s gyöngyvirág bokrokhoz.

Pistának volt ideje tépelődni magában, míg győtrője oda járt. Atgondolta multját, jelenét s úgy találta, hogy bizony nem sok örömet élvezett világ életében. Elgondolta, hogy milyen is ez a világ!... Az égen

egyik bolygó követi a másikat, mintha össze volnának lánczolva elváthatatlanul. Ilyen bolygó ő is. Ő követ egy fényes csillagot, őt meg követi egy másik csillag. Ő szenved valakiért, ő érte meg szenved egy másik. Ez a világ rendje! Most még kétszer jobban fáj a szive, hogy eszébe jutott az új ispán leánya. Terhelte lelkét az gondolat, hogy ő okozója legyen egy leány boldogtalanságának s éppen azt tegye tönkre, azt a jó, szelid leányt, a ki pedig nagyon érdemes volna szerelmére! Nem, azt nem teszi. Elmegy hozzá, és legalább hazudja neki, hogy szereti, így talán még ő is boldog lehet valamikor...

Nem, ez meg nem fér a lelkére. Hiszen már a multkor, mikor az a leány keblére borult és egy önfeledt pillanatban megvallotta hogy nagyon szereti őt s ha ővé nem lehet meghal, azt mondta neki, hogy nem szereti s nem is tudná szeretni soha...

Ez alatt a leány szedett egy csomó virágot s hófehér kezecskéjével oda tüzte lágyan pihegő keblére. Ugy illet az a kis tavaszi virágból kötött csokor arra az alabástrom keblére! Oh most még szebb

volt mint az előbb, kétszerte szebb, százszor démonibb! De Pista nem vette észre. Nem látott, nem hallott semit, úgy el volt merülve a maga szenvedő lelkébe.

Andalgásából Erzsike szava ebresztette fel, ki a hogy leugrott, olyan lepke könnyűséggel fönt is termet a nyeregben. Ujra kérdezte, faggatta, vigasztalta. Oly édesen hangzottak azok a kedves szavak a szegény fiu fülében, mint a világ minden hangszerét egyszerre bájos harmóniára hangolták volna; szebben, mint annak a kis fülemilének éneke, a mely éppen felettök ringatta magát boldogan egy ág hegyen, ábrándos dalt énekelve.

Annak az esdő kérő beszédnek minden szava oly elbűvölő összhangá olvadt keblében, hogy ennek hatása alatt elfeledkezett mindenről a világon, csak egyet látott maga előtt, egy nagy, mély, sötét örvényt, s e felé az örvény felé oly ellenállhatatlanul húzta valami. És ő rohant, rohant hozzá örült szenvedélylyel, önfeledten.

Az a kedves kis fülemile meg olyan boldogan énekelgette odafent szerelmi dalát, hogy e akugy hangzott belé az erdő.

(Folyt. köv.)

viágrészbe Ausztráliába is. Kedves hazánkba legelőször Páncsován ütött ki, itt pedig a mi vidékünkön ezelt 4 évvel konstata-  
latott legelőször. Képszeletet felülmuló so-  
kasága, roppant mérvű szaporúsága miatt  
a homokos vidékek kivételével azt hiszem  
nem leend hazánkba hely, a hol egy pár  
évtized alatt ide való külön szőlőfajaink-  
ból csak egy pár saját gyökerén élő erő-  
teljes tőkét is fel tudánk mutatni.

(Folyt. köv.)

### Ujdonságok.

**A városi szépművészeti bizottság** nem sok gondot látszik fordítani arra, hogy a város egyes helyein épülő új házak mily arányok-  
ban, miféle anyagból, hogy és hova épít-  
tetnek. Csak most tette le az alapját egyik  
mózes vallású polgártársunk egy lyukház-  
nak a város egyik főutcájára olyan helyre,  
hogy nagyobb esőzések az ajtaján foly be  
a víz. Sem egészségi, sem építészeti tekintet-  
ből nem kellene már megengedni olyan  
helyen ilyen silány épület felállítását.

**Egy elme bajos fiatal ember** kószál  
csaknem mindennap az utcákon, sőt egyes  
helyekre be-be megy. Így közelebből az  
iskolák tantermeit járta össze, a hol a  
tanszékeken levő könyveket s egyéb esz-  
közöket széthányta. Jó lenne ezen embert,  
míg valakinek kárt nem tesz, orvos ren-  
dőri vizsgálat alá vétetni, s ha szükséges,  
az utcán való járás-költéstől elvonni.

**Gyakran tapasztaljuk**, hogy a város utcáin  
egyes gazdálkodók a mezőre menetközben  
sebes vágatva hajtanak, úgy hogy az ut-  
czán itt-ott szülei felügyelet nélkül játszó  
gyermekeket csaknem elgázolják. A köze-  
lebbi napok egyikén is kicsibe mult, hogy  
egy kis fiu gyermeket hasonló sors nem ért,  
ha egy ott elmenő leány hirtelen el nem  
kapja a lovak elől. Tanácsos lenne a város  
utcáin a sebes hajtást tiltani.

**Halálozás.** Folyó hó 6-án hunyt el  
H.-Hadházon Csapó Zsigmond községi fő-  
jegyző 62 éves korában. Hosszu időn át  
szolgált becsülettel, szorgalommal a község  
ügyeit s benne a régi jó idők egyik hagyo-  
mányos alakja hunyt el. Számosan ismerték  
őt itt is s halálának híre méltó részvétet  
okozott mindazokban, kik e derék magyar  
embert, mint régi, hűséges tisztviselőt tisztel-  
ték és becsülték.

**A több nap óta tartó szárazság** miatt  
közlegelünk annyira leperzselődött, hogy a  
legelő marhák kezdenek szűkölködni. Ten-  
geri termésünk is eleinte szép reményekkel  
kecségtetett, azonban, mint a mezőgazdák  
az egyes határterületekről jelzik, igen sok  
tengeri szár meddő maradt a miatt, hogy  
a csövezés időszakában nem volt eső. A  
rossz termésre való kilátás miatt egy hét  
alatt a tengeri ára 1 fital emelkedett.

**Közyülés.** Debreczen szab. kir. városi  
és hajdumegyei tüzoitő-szövetség e hó 7-én  
Püspök-Ladányban tartotta évi rendes köz-  
gyűlését. Az alapszabályban megírt közgyű-  
lési tárgyak letárgyalása után a tisztikar  
is újból alakítottatott elnök lett Dr. Szik-  
szay Gyula debreczeni főparancsnok, ale-  
nök Kaczér Árpád p.-ladányi főparancsnok,  
jegyző Nagy István debreczeni, pénztárnok  
Ganólszky Lajos szintén debreczeni tüzoitő  
egyleti pénztárnok, ellenőr lett Kaszás Jö-  
zsef újvárosi főparancsnok. Választmányi  
tagok lettek Kovács Károly sámsoni és Vá-  
sárhelyi István szováti főparancsnokok. —

Elhatároztatott, hogy a jövő évi közgyűlés  
városunkban Hajdu-Böszörményben fog meg-  
tartatni.

**Leghosszabb nap.** Melyik, hol és mikor  
van az év leghosszabb napja? Ezen kér-  
désre a feleletek nagyon elütők volnának  
és talán nem is helyesek; legalább általá-  
nosságban nem. Ugyanis a naphossz a föld-  
rajzi szélességtől függ. Chicagóban (42 fok)  
a leghosszabb nap tartama 15 óra és 13';  
Stokholmban (67 fok) 18 fél óra. Spitz-  
bergenben az északi szélesség 80 fok alatt  
a leghosszabb nap tartama 3 és fél hónap.  
Londonban (51 fok 30') és Bremában (53  
fok 15') 17 és fél óra; Hamburgban és  
Danzigban (54 fok 10') 17 óra. Wardonban  
(Norvégia) a nap megszakítás nélkül május  
21-től július 22-ig világít. Péterváron (60  
fok) és Tobolskban (Szibéria) a leghosszabb  
nap tartama 19 óra, a legrövidebbé 5 óra.  
Torneában, (65 fél fok) június 21-én 22  
óraig van a nap a láthatáron és karácson-  
kor csak 2 óráig. New-Yorkban (41 fok) a  
leghosszabb nap tartama 15 óra és Montre-  
álban (45 fél) 16 óra. Svájcban a leghosz-  
szabb nap június 21-én van 15 óra 57  
pernyi tartammal.

**A kolera.** A fővárosi tisztí főorvosi  
hivatalban egymást követik az intézkedé-  
sek, melyekkel a kolera járvány behurco-  
lása esetén a fő és székváros közegegész-  
ségügyi viszonyainak a legjobb állapotba  
helyezésével a nagy veszedelmet elhárítani  
lehet. A legbiztosabb és leghathatósabb óv-  
szer orvosi tekintélyek állítása szerint a  
cognac. Ennek bevásárlásakor azonban óva-  
tosnak kell lenni s csak oly czég gyárt-  
mányát elfogadni, melynek jósága el van  
ismerve. Ily szempontból legjobban ajánljuk  
gróf Eszterházy Géza angyalföldi gyártmá-  
nyát, ez francia mód szerint, idegen  
anyag hozzá vegyítése nélkül tiszta borból  
van készítve, mit eléggé bizonyít az a kö-  
rülmény, hogy mindazon kiállításokon, me-  
lyeken az angyalföldi cognac gyár részt  
vett, legelső kitüntetésekert nyerte el. Köz-  
ponti iroda: Budapest külső váci ut 23.

### I r o d a l o m.

**Semmi költséget sem kimélve** a már  
tizennégy év óta fennálló s a magyar női  
olvasó közönségnél nélkülözhetetlenné vált  
»Képes Csáládi Lapok« legutóbbi  
száma ismét oly gondnal, csinnal s szak-  
avatottsággal összeállítva jelent meg, mint  
általában minden szám. A Széchy De-  
z s ő érdekesítő »Egy doboz levélpapír«  
című beszély folytatása, ugy Mártonffy  
Imre »Czigányvajda« feliratu vig beszélye,  
Telegdy »A Perronon« című rajza, K.  
Beniczky Irma »Csillám és Gyémánt«-ja,  
valamint az »Ivóvízről« irt aktuális cikk  
élénkíti a lapot, melyben két, emelkedett  
hangon irt verset is találunk. Dívat része  
teljesen nélkülözhetővé teszi hölgyeinknek  
a más dívatlap tartását s a szöveg közé  
nyomott képek megválasztása és kivitele  
egyenlően dicséretére válnak a lapnak, de  
mely még mellékletül Várady Antal  
»Mózes« című szindarabját is adja olva-  
sóinak.

A »Képes Csáládi Lapok«-at,  
mint az ezidejűleg legelterjedtebb s legke-  
resettebb szépirodalmi lapot, mi is a legme-  
legebben ajánljuk, főleg lapunk női olvasó  
közönségének figyelmébe. Megrendelhető  
Budapesten nagy-korona-utca 20. szám.

### C S A R N O K.

#### Ki ad többet érte ?

Rettenetes az, hogy milyen tompán,  
siralmasan pereg a dob, mikor licitálnak.  
Minden dobpergés közt ez a legszomorubb.  
A temetések fekete posztóval behuzott dob-  
ja nem szól ilyen kétségbeesetten, az örök  
nyugalmat, végtelen pihenést hirdet. Ez a  
dobszó az anyagi megsemmisülés, a bukás  
A mi ezután következik az nem nyugalom,  
hanem bujdosás az emberek elől, kik vég-  
telen kegyetlenek ahoz a szerencsétlenhez,  
ki nullává változott előttük.

Az öreg Balogh becsületes ember volt  
egész életében. Nem volt pénztárába egyet-  
len krajczár se, a mi nem igaz uton került  
volna oda. Egyetlen bankárja volt egy nagy  
ország résznek, kirakatához csodálkozni jár-  
tunk iskolás gyerek koromban.

— Mennyi pénz!

A sok sorsjegyről mind azt hittük,  
hogy idegen országbeli nagy banknóták s  
bámulva néztük az ezüst és aranypénzzel  
telt fatálakat.

— Ha szabad lenne belemarkolni.

— De jó lenne!

A derék öreg ur tragoediája ott kez-  
dődött, a mikor egy közeli rokona, egy fi-  
atal sviák banküzletet nyitott. Az új üzlet  
fényesebb volt mint a régi. Olyan nagy  
üvegablaka volt, mint egy kávéházi tükör  
s fényesre csiszolt sárga réz korlát állott  
előtte, hogy az ilyen fiatal publikum, mint  
mi, rá ne feküdjék a nagy bámulásban. A  
gyermek szereti bámolni azt, a mi számára  
elvolt és megközelíthetetlen forgalom. Az  
aranypénz és a röpködő képfestet angyal  
egy kategóriába tartozik az ő képzeletében.  
Az új üzlet kirakatában pedig tiszter annyi  
pénz volt egy hatomban, mint a másikkban.  
Persze, hogy itt tegeregtünk mig csak va-  
lamelyik okos tanitóbácsink el nem zavart  
onnan:

A fiatal bankárnak első dolga volt  
megerősíteni a pozícióját. Nem igen hasz-  
nált valami nagyon tisztességes eszközöket.  
Fölhasználta az emberek hiszékenységét.  
bevádolta az öreg rokont az üzleti világ  
előtt, feketére festette a czég tábláját, igé-  
reteivel, nagy szavakkal maga részére hó-  
ditotta a publikumot — s az öreg bankár  
csödbe került.

Könnnyű a bukás az üzleti világban. —  
Egy nagy váltója járt le s nem tudott fi-  
zetni. — Beperelték. Egy napon mintha  
csak összeegyeztek volna, minden hitele-  
zője megrohanta — s az öreg bankár ott-  
hon, az ezüst czifrázattal kirakott nagy  
íróasztal előtt fejbe lőtte magát. Nem  
akarta megérni, hogy becsukják előtte régi  
becsületes üzletének ajtaját s hogy ható-  
sági pecsétet lásson azon a pénzszekré-  
nyen, melybe negyven év óta — mióta  
megvette — nem tett be olyan pénzt, me-  
lyet ne becsülettel, igaz munkával szerzett  
volna.

Feleséget és egy tizenkét éves leány  
gyermeket hagyott maga után. Tegnap volt  
a licitáció.

Ugy perget a dob, mintha penészes,  
dohos kripta ajtajának sarkán törnék össze  
a rozsdapor. A féltő gondossággal fölfestett  
padlót összekarcolta a sok durván vasalt  
csizmás munkás, a mint kivittek egy-egy  
szekrényt, asztalt, vagy ágyat.

Az emberek veszekedtek:

— Mit veri fel azt a kasznit? —

Bosszantani akar, hogy az én bőrömrre  
dolgozik?

—Csinálja mindenkinek a maga dolgát s ne törődjék mással. Liczítálgon maga is.

Aztán liczítálnak.

Olyan örült hajszával kiabálják az összegeket, mintha attól félnének, hogy most mindjárt beállit egy nagy kutya s elveszi előlük a kőzöt. A bukott ur gondosan vasalt hófehér ingében holnap egy vörös szatós sétál s elefántosontos, komoly fekete botját valamelyik ezizmadia legény forgatja ujjai között a promenadon. Gazdát cserél minden.

Most az urasszony hálószobálya mennek. Elöl a törvényes urak, utánuk a dobos s végül a plebs.

— Egy kép ?

— Mi van rajta ?

— Maga az öreg.

— Nem kell.

— Egy forint! Először . . .

— Tovább, tovább — és békétlenkednek már nagyon a jó zsidóurak. Kinek kellene az öreg Balogh képe ?

Egészséges arcza, félénk tekintetű fiatal ember kiált bele a liczítációban a leghátulsó sorból.

— Két forint!

— Reá néz mindenkinek. A gyermekember pirul ebben a környezetben, hol annyian nézik, a környezet pedig bosszankodik.

— Kerettel vagy keret nélkül ?

— Kerettel !

— Akkor talán mégis ér valamit. Majd kidobják az öreget.

— Három forint.

— Négy !

— Öt !

— Öt ötven.

A félénk fiú megint belekiált az üzletbe.

— Tíz.

Erre már kézzel kézre jár a kép. Vajjon megér-e annyit. Egy jó tüzet ember levakargatja bicskájával egyik sarkán a keretet. Váltig hajtogatja, hogy ő nem árul zsákba macskát, látni akarja, hogy vastagon van-e aranyozva a ráma, vagy csak úgy szimplán.

— Többet is megér tíz forintnál.

— Tizenegy.

— Husz.

— Huszonegy.

— Harmincz.

— Harmincz forint egy krajczár.

— Ötven.

— Megvan maga bolondulva támad rá az egyik liczítáció-telintély a fiatal emberre.

— Veszt rajta, mit számárokodik.

A kép a fiatal emberen marad. Az hamarosan lefizeti az árát s gondosan betakargatva ujság papirossal a tisztos ősz fejét, viszi magával a képet ki a külvárosba.

Ott szaladva megy be egy házba, hova a bukott bankár neje és leánykája menekült el az emberek szemé elől s lihegye beszél a leánynak.

Sokáig gondolkoztam, édes Margit, hogy mit vagyek magának. És ennel szebb ajándékot nem tudtam hozni a nevenapjára.

Lefedte a képet s úgy elkezdtek sírni — ő, az anya meg a leány, mint három árva gyerek.

Ez a liczítációban a poezis.

Thury Zoltán.

Lapkiadótulajdonos: Szabó Ferencz.

## Krakói cserépkályhák raktára és képvisellete.

RAKTÁR HELYSÉGEK: nagytemplom-tér 1581. Komlóssy-ház és magos-utca 92. sz. saját ház.



Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy a hirneves eddig Kaszanyitzky Endre urnál volt

KRAKÓI CSERÉPKÁLYHÁK képviselétével Debreczen és vidéke részére NÁNÁSSY LAJOS vaskereskedő urat (Nagytemplom-tér 1581.) biztam meg, hogy nála ezen kályhákból Debreczenben

EGY RAKTÁRT állítottam fel és rendelkezésére legjobb krakói kályha-állítomat bocsájtottam.

Szükség esetén kérem ő hozzá fordulni.

Teljes tisztelettel

Linkesch S. özv. és Podraczky Eperjesen.

7—10

A vörös kereszt egyeslet „Erzsébet“ kórházának cognac szállítója.

Csak akkor valódi, ha a sértetlen dugón ez az égetett felírás van: Gróf Esterházy Géza.



### Gróf Esterházy Géza-féle

## COGNAC

orvosi tekintélyek által ajánlva, felotte kellemesen és jól izlik, minőség tekintetében bármelyik francia gyártmánynyal versenyezhet, ára pedig sokkal olcsóbb.

Különlegesség a \*\*\* cognac, mindenütt kapható.

GYÁR: Angyalföld.

Megrendelések intézendők: Gróf ESTERHÁZY GÉZA központi irodájához:

Budapest, külső-váczi-ut 23. szám.

14—20

Lipce, 1892. nagy arany érem.

Szakértői vélemény: A forgalomban levő valódi francia cognacokkal vetekedhetik.

Nyom. Szabó Ferencz gyorsajtóján. (287.)